

۱۲ گزارش یک
شهرزاد رحمتی پور
مراتع استان سمنان با وسعتی کم نظیر و سهمی تعیین کننده در معیشت دامداران و عشایر، این روزها در کانون پرنامه‌ریزی‌های ملی و استانی قرار گرفته‌اند. از واگذاری هفت طرح مر تع داری به بهره‌برداران واجد شرایط و سمنان به‌عنوان گامی عملی در مسیر مدیریت مشارکتی گرفته تا پیش‌بینی بیش از ۴ هزار نفر روز آموزش برای جوامع محلی و کارکنان این استان در سال ۱۴۰۵. هم‌زمان، تدوین طرح‌های مر تع داری برای ۴۰ میلیون هکتار از مراتع کشور و اجرای عملیاتی بیش از ۲۰ میلیون هکتار از آنها نشان‌دهنده تغییر رویکرد از نگاه تک‌بعدی به مدیریت چندمنظوره است. در سطح ملی نیز لایحه اصلاح قانون معادن با هدف حمایت از مر تعدادران و جلوگیری از آسیب به معیشت بهره‌برداران، روی میز مجلس قرار گرفته است. مجموعه اقداماتی که سمنان را به یکی از کانون‌های جدی تحول در حکمرانی مراتع تبدیل کرده است.

استان سمنان با سیمایی متفاوت از تصور عمومی، تنها یک پهنه کویری نیست. به گفته مسئولان منابع طبیعی، ۹۶ درصد از مساحت این استان راعرصه‌های ملی تشکیل می‌دهد؛ گستره‌ای شامل جنگل‌های هیرکانی شمال استان و نزدیک به ۴ میلیون هکتار مر تع که معیشت حدود یک میلیون واحد دامی به آن وابسته است.

مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری استان سمنان در جمع بهره‌برداران حوزه دامداری و کشاورزی با اشاره به این گستره عظیم گفت: «۹۶ درصد از مساحت استان سمنان راعرصه‌های ملی تشکیل می‌دهد و خراست از این ثروت خدادادی طبق اصول ۴۵ و ۵۰ قانون اساسی، وظیفه‌ای حاکمیتی و بین‌نسلی است. استان سمنان برخلاف تصور عمومی تنها یک منطقه کویری نیست؛ ۳۴۵ هزار هکتار جنگل‌های هیرکانی در شمال و نزدیک به ۴ میلیون هکتار مر تع داریم که ستون فقرات معیشت دامداران و عشایر استان است.»

علیرضارهایی با تأکید بر نقش مراتع در پایداری اقتصادی استان افزود: «در شرایط نارتازی قیمت نهاده‌ها در نیمه دوم سال ۱۴۰۴، همین مراتع و هزار و ۲۵۰ سامانه عرفی بودند که به‌عنوان کارگاه‌های تولیدی عمل کردند و مانع از نابودی دام مولد شدند. اگر این پشتوانه طبیعی نبود، بخش مهمی از اقتصاد عشایری استان آسیب می‌دید.»

به گفته او، ارزش مراتع در تولید علوفه خلاصه نمی‌شود و باید به آنها به‌عنوان زیرساخت امنیت زبستی نگاه کرد؛ ظرفیتی که در حوزه‌هایی چون حفظ آب و خاک، گیاهان دارویی و بومگردی نیز نقش آفرین است.

۱۱ واگذاری ها، تمرین بنی برای مدیریت مشارکتی

در همین چارچوب، هفته گذشته هفت فقره طرح مر تع داری در سمنان پس از طی مراحل قانونی و تنظیم اسناد رسمی به بهره‌برداران واجد شرایط احاطه شد. اقدامی که مسئولان آن را گامی عملی در مسیر مدیریت

اخبار

اجرای طرح مر تع داری در ۶۵۰ هزار هکتار از مراتع لرستان

مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری لرستان اعلام کرد: در راستای حفظ و نگهداری مر تع، در حال حاضر ۶۵۰ هزار هکتار از مراتع استان دارای طرح مر تع داری است. شهرزاد نجفی، مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری لرستان، از اجرای طرح‌های مر تع داری در بخش گسترده‌ای از مراتع استان خبر داد و گفت: در حال حاضر از یک میلیون هکتار مراتع، ۶۵۰ هزار هکتار از مراتع استان تحت پوشش طرح‌های مر تع داری قرار دارد که نقش مهمی در حفظ، احیا و بهره‌برداری اصولی از این سرمایه‌های طبیعی ایفا می‌کند.

وی با اشاره به اهمیت مراتع در تأمین علوفه دام، حفظ تنوع زیستی و جلوگیری از فرسایش خاک افزود: اجرای طرح‌های مر تع داری با هدف مدیریت صحیح چرای دام، افزایش پوشش گیاهی، ارتقای بهره‌وری مراتع و مشارکت بهره‌برداران در حفاظت منابع طبیعی در دستور کار قرار دارد.

این مسئول با اشاره به اینکه مراتع استان لرستان از ظرفیت‌های ارزشمند بخش منابع طبیعی محسوب می‌شوند و اجرای طرح‌های مر تع داری زمینه بهره‌برداری پایدار از این عرصه‌ها را فراهم کرده است، ادامه داد: این طرح‌ها با مشارکت بهره‌برداران و جوامع محلی اجرا می‌شود و نتایج مطلوبی در بهبود وضعیت پوشش گیاهی و حفاظت از منابع پایه به همراه داشته است.

احداث ۷۰۰ واحد مسکونی ویژه محرومان مازندران

مدیرکل بنیاد مسکن مازندران از آغاز ساخت ۷۰۰ واحد مسکونی ویژه خانواده‌های کم‌برخوردار در روستاها و شهرهای زیر ۲۵ هزار نفر جمعیت استان خبر داد. علی‌اصغر احمدی، مدیرکل بنیاد مسکن مازندران، گفت: ساخت ۷۰۰ منزل مسکونی برای خانواده‌های کم‌درآمد و نیازمند ساکن در مناطق روستایی و شهرهای زیر ۲۵ هزار نفر پیش‌بینی شده که عملیات اجرایی گروهی از آنها آغاز شده است. وی افزود: در هفته دولت امسال، ۲ هزار واحد مسکونی در روستاهای استان آماده تحویل به متقاضیان خواهد شد. این مسئول همچنین درباره طرح‌های تکمیلی مسکن توضیح داد: مجتمع ۶۲ واحدی روستای تیر کلا هم‌اکنون در مرحله نازک‌کاری قرار دارد و تلاش می‌کنیم این طرح تا دهه فجر امسال به بهره‌برداری برسد.

احمدی تأکید کرد: برای سایر واحدهای مصوب نیز زمین لازم تأمین شده و روند اجرای طرح‌ها بدون وقفه دنبال می‌شود.

وی با اشاره به افزایش سقف پرداخت تسهیلات روستایی تصریح کرد: این سقف در روستاها و شهرهای زیر ۲۵ هزار نفر جمعیت، از ۴۰۰ میلیون تومان در سال گذشته به ۵۰۰ میلیون تومان در سال جاری افزایش یافته است.

مدیرکل بنیاد مسکن مازندران گفت: افراد متقاضی ساخت مسکن برای دریافت پروانه ساختمانی در روستاها به دیهاری‌ها و در شهرهای زیر ۲۵ هزار نفر جمعیت به شهرداری‌های محل سکونت خود مراجعه و پس از دریافت پروانه، برای دریافت وام به بنیاد مسکن شهر خود مراجعه کنند.

ایپراو

سرویس شهرستان ۸۸۵۳۳۰۶۰

گام‌بلند در مدیریت مشارکتی مراتع با واگذاری ۷ طرح مر تع داری

سمنان در خط مقدم حفاظت از مراتع قرار دارد، استانی که ۹۶ درصد مساحت آن عرصه‌های ملی است

تامکان برنام‌ریزی و سرمایه‌گذاری فراهم باشد.»

هم‌زمان در سطح ملی، رویکرد طرح‌های چندمنظوره جایگزین نگاه صرفاً مبتنی بر چرای دام شده است.

معاون آبخیزداری، امور مراتع و بیابان‌زدایی سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور در این باره گفته است: «حدود ۸۴ میلیون هکتار از مراتع کشور در چرخه مدیریت قرار دارد و بیش از ۹۰ درصد این عرصه‌ها میزبی شده‌اند. تاکنون برای بیش از ۴۰ میلیون هکتار طرح مر تع داری تهیه شده و بیش از ۲۰ میلیون هکتار وارد مرحله اجرای عملیاتی شده است.»

حسن وحید با تأکید بر تغییر رویکرد مدیریتی اضافه کرد: «نگاه تک‌منظوره پاسخوگی ظرفیت‌های گسترده مراتع نیست. در بسیاری از حوزه‌های آبخیز، ظرفیت‌هایی مانند گردشگری طبیعی، زنبورداری، تولید گیاهان دارویی و فعالیت‌های سازگار با محیط‌زیست وجود دارد. طرح‌های

۱۲ گزارش ۲ محمدرضاسوروی

یکی از اقداماتی که سرانجام پس از سال‌ها در حوزه بهداشت و درمان اتفاق افتاد، موضوع هوشمندسازی مراکز تخصصی درمانی بود، چراکه پیش از اجرای طرح هوشمندسازی بیمارستان‌ها، تمامی مراحل به صورت کاغذی و کاملاً سنتی انجام می‌گرفت و بیمار مجبور بود تمامی مدارک خود را از نخستین مرحله درمان تا رسیدن به سلامت کامل به همراه داشته باشد و علاوه بر آن برای انجام کوچک‌ترین اقدامی در میان مراکز مرتبط با درمان رفت‌وآمد باشد. سرانجام روز گذشته رئیس بیمارستان حضرت قائم(عج) مشهد که طرح هوشمندسازی بیمارستان‌ها به صورت پایلوت در آن مرکز درمانی به اجرا در آمد، به صورت رسمی اعلام کرد: «با اجرای کامل این طرح، دسترس‌سی گروه‌های مختلف از جمله پزشکان، پرستاران، بیماران و همراهان آنان، استنادان، دانشجویان پزشکی، دستیاران تخصصی و فوق تخصصی، پژوهشگران حوزه سلامت و نیز مسئولان حوزه بیمه سلامت به سامانه‌های هوشمند در فرآیندهایی نظیر نوبت‌گیری، پذیرش، بستری، درمان، پیگیری وضعیت بیمار و ترخیص تسهیل می‌شود.»

■ ■ ■

یکی از اقداماتی که سال‌ها سعی می‌شد در حوزه درمان در کشور به اجرا در آید، موضوع هوشمندسازی تمامی مراحل درمان از اولین مراجعه تا درمان کامل بود، موضوعی که موجب می‌شد مراجعه‌کنندگان به مراکز درمانی مجبور شوند در طول مدت در مان نتایج عکس

هوشمندسازی بیمارستان‌ها از مراجعه تا درمان

و آزمایشات را با خود به همراه داشته باشند و در صورت نیاز دوباره این مراحل تکرار شود، این در حالی بود که این مراحل هزینه و زمان زیادی بر بیمار و سیستم مرکز درمانی تحمیل می‌کرد.

این مشکلات سرانجام موجب شد تا طرح پزشک‌خانواده در دستور کار قرار بگیرد؛ موضوعی که به دلیل برخی از موانع به سرانجام نرسید، اما حالا خبرها حکایت از آن دارد که طرح هوشمندسازی با هدف حذف انواع مدارک فیزیکی همراه بیمار و تسهیل کار پزشکان در نظارت مستقیم بر تمامی مراحل درمان در بیمارستان قائم مشهد در حال اجراست.

۱۱ بیمارستان قائم، پایلوت هوشمندسازی

براساس تعاریف، بیمارستان هوشمند یک مفهوم پیشرفته در حوزه بهداشت و درمان است که از فناوری‌های نوین، اینترنت اشیا، هوش مصنوعی، سنسورها، داده‌های پزشکی الکترونیکی و سایر تکنولوژی‌ها برای مدیریت بهتر ساختمان، بهبود کیفیت خدمات درمانی، افزایش بهره‌وری، کاهش خطاها و ارتقای تجربه بیماران و کادر درمان بهره‌برد.

از آنجا که طرح داشتن بیمارستان هوشمند برای بیشتر مراکز درمانی کشور هزینه بالایی دارد و عملاً مقرون به صرفه نیست، بنابراین وزارت بهداشت و درمان در اولین گام برای رسیدن به این هدف از یک دهه قبل اجرای طرح پزشک‌خانواده را در دستور کار خود قرار داد.

طبق این طرح، پزشک‌خانواده به دلیل شناخت دقیق اشخاص تحت طبابت خود و آشنایی با تاریخچه بیماری آنها قادر است زودتر به بیماری‌ری پی‌برد و بیماران در درمان کند و در صورت نیاز آنها را به پزشکان متخصص معرفی کند تا مراحل بعدی درمان انجام‌شود. با این حال،

از عرصه‌ها هستند.

مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری استان سمنان با اشاره به اهمیت آموزش افزود: «برای سال ۱۴۰۵، ۳ هزار و ۱۵۰ نفر روز آموزش عمومی و تخصصی برای جوامع محلی، مجریان و بهره‌برداران استان پیش‌بینی شده و برای کارکنان ومدیران منابع طبیعی استان نیز هزار و ۲۰ نفر روز آموزش در نظر گرفته شده که آموزش، زیربنای حفاظت است.»

ترحم بهژاد، مدیرکل دفتر ترویج، آموزش و مشارکت مردمی سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور نیز با تأکید بر راهبرد ملی آموزش گفت: «قشقه راه منابع طبیعی بر چهار محور مشارکت عمومی، مشارکت دولتی، مشارکت بخش خصوصی و ارتقای آموزش و ترویج استوار است. آموزش به‌عنوان زیربنای ارتقای سرمایه انسانی و ترویج به‌عنوان پل ارتباطی با مردم، نقش تعیین‌کننده‌ای در حفاظت و احیای منابع طبیعی دارد.»

در کنار آموزش، مدیریت ویژه کانون‌های بحرانی‌گرد و غبار نیز در سمنان در دستور کار است.

ابوالقاسم حسین‌پور، مدیرکل دفتر امور مراتع سازمان منابع طبیعی، با اشاره به شرایط خاص استان گفته است: «کانون‌های بحرانی‌گرد و غبار به‌ویژه در استان سمنان تحت مدیریت ویژه قرار دارند. بازرگری در پروانه‌های چرای دام، کاهش فشار بهره‌برداری و اجرای برنامه‌های حفاظتی در این مناطق در حال انجام است. سیاست ما این است که در عرصه‌های حساس، توسعه بهره‌برداری متوقف و مسیر به سمت حفاظت و احیای کامل هدایت‌شود.»

۱۱ اصلاح قانون معادن و تقویت جایگاه مر تعدادران

در سطح ملی، یکی از دغدغه‌های جدی مر تعدادران، واگذاری معادن در عرصه‌های مر تعی است؛ موضوعی که اکنون در قالب لایحه اصلاح قانون معادن در مجلس پیگیری می‌شود.

رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور با اشاره به وسعت ۸۳ میلیون هکتاری مراتع کشور گفت: «مراتع بستر تولید غذا و ضامن امنیت زیستی کشور هستند. لایحه اصلاح قانون معادن هم‌اکنون روی میز مجلس قرار دارد تا واگذاری‌ها بدون آسیب به معیشت بهره‌برداران انجام‌شود.»

رضا افلاطونی با تأکید بر جایگاه جامعه عشایری افزود: «باید به عشایر به‌عنوان کارگاه‌های تولیدی در خط مقدم استقلال و نماد واقعی امنیت غذایی نگاه کرد. تقویت اقتصاد منابع طبیعی با اجرای طرح‌های چندمنظوره مانند زنبورداری و گیاهان دارویی در دستور کار است.»

علی علمدار، رئیس کانون مر تع داران کشور نیز با اشاره به وابستگی میلیون‌ها نفر به این عرصه‌ها عنوان کرده است که بالغ بر ۵ میلیون خانوار از مراتع کشور ارتزاق می‌کنند. ساماندهی بهره‌برداران و اعمال مدیریت صحیح برای این منابع تجدیدشونده یک ضرورت است. حفاظت از این

عرصه وسیع بدون مشارکت و حضور مردم در صحنه امکان‌پذیر نیست. حساسیت مراتع سمنان وقتی دوچندان می‌شود که بدانیم از یک‌سو تحت فشار اقلیمی، خشکسالی و تهدید بیابان‌زایی قرار دارد و از سوی دیگر ضرورت تأمین معیشت دامداران و عشایر بر گردن آن است. مجموعه اقداماتی چون واگذاری طرح‌های مر تع داری، گسترش آموزش، مدیریت کانون‌های گرد و غبار و پیگیری اصلاح قوانین، نشان می‌دهد نسخه نجات این سرمایه ملی، نه در حذف بهره‌بردار بلکه در توانمندسازی و سهمیم‌کردن او در مدیریت است؛ مجموعه اقداماتی که اگر به‌درستی اجرا‌شود، می‌تواند سمنان را به الگوی حکمرانی مشارکتی مراتع در کشور بدل کند.

اخبار گوناگون

تعمیر ۶۷ درصد از منازل آسیب‌دیده از جنگ

به گفته مدیرکل مدیریت بحران استان اصفهان، تاکنون ۶۷ درصد از منازل آسیب‌دیده در جنگ تحمیلی سوم تعمیر شده و خسارت ۷۵ درصد از خودروهای آسیب‌دیده از جنگ در استان اصفهان پرداخت شده است. منصور شیشه‌فروش، مدیرکل مدیریت بحران استان اصفهان، در جلسه ستاد بازسازی خسارات ناشی از جنگ اعلام کرد: تاکنون ۷۵ درصد از خسارات وارده به خودروهای شخصی در استان اصفهان که در اثر جنگ تحمیلی سوم آسیب دیده ر شرکت بیمه ایران پرداخت کرده است. وی افزود: تعداد ۳ هزار و ۵۸۰ خودروی سبک، سنگین و موتورسیکلت آسیب‌دیده که تیم‌های فنی شعب شرکت‌های بیمه ایران در ۱۴ شهرستان استان ارزیابی کرده‌اند.

این مسئول تصریح کرد: خسارت ۲ هزار و ۴۵۰ دستگاه خودرو در مجموع به میزان ۱۲۰ میلیارد تومان به مالکان آنان مطابق با مقررات پرداخت شده و همچنان با تکمیل پرونده‌ها، روند پرداخت خسارات از طریق بیمه مرکزی در حال پیگیری و اقدام است.

شیشه‌فروش با اشاره به وارد آمدن خسارت به ۶۷ درصد خانه‌ها یادآور شد: در جنگ تحمیلی سوم، ۱۸ هزار و ۴۵۷ واحد مسکونی و تجاری آسیب‌دیده در ۳۱ شهر و ۱۲ روستای استان ارزیابی شده است که از این تعداد ۱۰۰ واحد مسکونی نیاز به احداث مجدد داشته و هزار و ۳۳ واحد نیز به تعمیرات کلی و بقیه نیاز به تعمیرات جزئی دارد.

طرح‌های آب و خاک در لامرد اجراء شد

با هدف افزایش بهره‌وری منابع آب، چندین طرح آب و خاک در شهرستان لامرد استان

فارس اجرا شد.

بهرام حیاتی، سرپرست مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان لامرد، با اشاره به اجرای طرح‌های مختلف آب و خاک اعلام کرد: توسعه سامانه‌های نوین آبیاری، احیای قنات‌ها و اجرای طرح‌های انتقال آب از مهم‌ترین اقدامات انجام‌شده در این حوزه بوده است.

وی افزود: پارسال، سه رشته قنات به طول هزار و ۲۶۰ متر احیا و مرمت و ۲۰۰ متر کانال انتقال آب با اعتباری بالغ بر ۴ میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال ساخته شد.

این مسئول تصریح کرد: در شهرستان لامرد، هشت طرح تغذیه مصنوعی سه رودخانه وجود دارد که نقش مهمی در تأمین آب بخش کشاورزی ایفا می‌کنند. حیاتی ادامه داد: تاکنون سامانه‌های نوین آبیاری در سطح ۲ هزار و ۹۱۰ هکتار از اراضی کشاورزی شهرستان اجرا و هزار و ۹۸۴ هکتار از اراضی نیز تجهیز و نوسازی شده است. وی گفت: همچنین بیش از ۲۵ کیلومتر از قنات‌های شهرستان احیا و مرمت شده که این اقدام نقش مؤثری در حفظ منابع آبی و پایداری تولیدات کشاورزی داشته است.